

John Deeres modeller upp till 3130 byggdes i Mannheim Tyskland. Där hamnade de efter att 1956 köpt upp Heinrich Lanz AG. Motorerna tillverkades däremot i Saran Frankrike.

VERKTMÄSTARENS ÖGONSTEN

BAKOM RATTEN

Namn: Lars Norenby
Årsmodell: 1946
Yrke: Pensionerad lantbrukare och traktormekaniker
Min första traktor: Fordson Major
Antal traktorer för närvarande: 2
Antal traktorer jag ägt: 8, några tillsammans med min bror.
Bästa traktor jag ägt: Ford 7700
Sämsta traktor jag ägt: Ingen var sämst
Bästa mekartips: När motorn stannat tittar de flesta direkt på bränslepumpen, men tipset är att gå bränslets väg och börja med tanken. Ibland kan där vara vacuum då ventilationen satts igen.

TRAKTORFAKTA

Modell: John Deere 1120.
Tillverkades: 1967-1976.
Årsmodell: 1973.
Motor: 3-cylindrig, vätskekyld 4-taktare, direktinsprutning.
Bränsle: Diesel
Cylindervolym: 2,7 l.
Borr x slag: 102 x 110 mm.
Effekt: 51 hk vid 2.500 varv.
Vridmoment: 49,4 Nm vid 1.350 varv.
Transmission: 8 fram, 4 back.
Tankrymd: 62,5 l.
Mått: Längd 3.450 mm, 2.290 bredd mm.
Vikt: 2.590 kg.
Nypris: 23.130 kr (1970).

Lars Norenby från Ed i norra Dalsland kan skruva med traktorer efter alla år som traktormekaniker. Det bevisas inte minst av hans fina John Deere 1120. Efter att ha varit ett vrak är den nu i toppskick.

AV BO NORVINGE (TEXT & FOTO)

Välreoverat är ordet för Lars Norenbys John Deere 1120 från 1973. Det kan nog alla skriva under på. Visst, nu kan vi väl i ärlighetens namn inte placera Lars i gruppen glada amatörer som under projektets gång behövt vända sig till specialisterna för råd. Lars tillhör själv specialisterna då han har varit professionell traktorreparatör under hela sitt liv.

Han började jobba i en traktorverkstad redan som 15-åring. Det var 1961 och platsen var Erikstad mellan Brälända och Mellerud.

- Jag gjorde värnplikten som militär armétekniker på P4 i Skövde. Det var värdefullt. Där lärde jag mig mycket, berättar Lars som därefter fortsatte sitt yrkesverksamma liv som traktorreparatör och verkmästare i Brälända, Erikstad och Mellerud. Från 1993 dessutom med egen traktorverkstad.

Hans kunskaper gjorde också att han under en period tog tjänstledigt och var lärare i maskinskötsel på Nuntorps Naturbruksskola.

Att valet föll på John Deere var inte så överraskande. Under sina år som traktormekaniker låg fokuset huvudsakligen på John Deere eller Ford. En period var det även Fiat.

Något annat som avgjorde var att Lars pappa Nils köpte en ny John Deere 1120 1972 av Bil & Motor i Mellerud.

Lars är även uppväxt med lantbruk med både mjölkkor och grisar, och traktorer förstås. Han drev även jordbruk vid sidan av reparatörsjobbet så länge det gick.

Nära att skrotas

Lars ville ha en John Deere 1120 och fick nys om att vännen, bilbärgaren, traktor- och maskinfantasten Peter "Peter-Bärgare" Johansson i Tanumshede hade en sådan. Den hade han i sin tur kommit över då nya E6 skulle byggas vid Skee och Vägverket löste in en gård där traktorn stod. Peter fick ta hand om den för att köra den till skroten men han tyckte den var för bra för att skrotas.

Men för att renoveras var den ändå i ett bedrövligt skick.

Fordon från tre årtionde. Förutom 70-talstraktorn har Lars renoverat en Ford 106 E Anglia årsmodell 1963 och en 500-kubiks AJS 18S från 1955.

Några plogar eller harvar sitter inte bak i hydralen nu för tiden. Däremot hamnar vedmaskinen där emellanåt.

► Hytten från Bergslagens Maskin i Kumla som saknat bak- och sidorutor länge var sönderrostad. Alla löv och allt regnvatten genom åren hade gjort golvet till fnöske.

Motorn satt också fast, men med en arbetsinsats tillsammans med nya cylindarfoder från Olssons i Ellös var det åtgärdat. Bränslepumpen saknades helt och en begagnad fick skaffas från Traktordemontering i Ljung.

– Lackerat gjorde jag själv i garaget. Det är väl inte perfekt men det var så det såg ut, säger Lars och pekar på dekalerna som en dekalfirma fick modifiera från 1130 till 1120.

För övrigt finns det gott om reservdelar till John Deere förklarar Lars.

Lite som pricken över i blev den Ålö Quicke frontlastare som Lars hittade till traktorn.

– Pappa hade Ålö Quicklastare på sin och jag ville ju ha min snarlik den, menar Lars.

– Lastaren har tidigare suttit på en BM Viktor som är lite bredare, så jag fick sätta ett mellanjärn mot traktorn. Nya sprintar har jag också svarvat.

Drar ved ibland

Lite arbetsuppgifter får ändå Lars John Deere. Ibland kommer den till användning då Lars har 35 hektar skog i Laxareby, Bengtsfors Kommun. Där i skogen används förvisso

en fyrhjuldriven Massey Ferguson 365 från 1988 men John Deeren passar bra till att dra vedmaskinen.

Det är drygt tre mil enkel väg till skogsfastigheten från Ed, men årsmodellen 1973 innebär ju ändå viss mån av komfort.

– Pappas 1120 från 1972 hade lite mindre klädsel i hytten. Det kom runt 73-74 mer krav om att det inte fick bullra hur mycket som helst i hytten, berättar Lars.

När det inte är skogsarbete är Lars engagerad i Eds MC- och Motormuseum. Några traktorer finns där visserligen inte, men väl veteranmotorcyklar, mopeder, påhängsmotorer, motorsågar, båtmotorer, radioapparater och symaskiner. Lars har alltså långt ifrån fått traktorer som arbetsskada. Han har tidigare renoverat personbilar och flertalet motorcyklar. Alla självfallet till nyskick.

En av hans motorcyklar står nu mer på museet. Desto fler motorcyklar har Lars sambo Gunilla Svensson på museet, men så var det hennes pappa som var med och grundade MC- och Motormuseet.

Det mesta kring Lars Norenby kretsar kring motorfordon och nostalgi, även om allt inte är traktorer. Den kvoten har han ju faktiskt uppnått för länge sedan. Efter alla år som traktormekaniker. □

På maskinträffen i Tanum 2020 var den inte riktigt klar. Bakrutor saknades, men så också lastaren. Då hade den lyktorna på motorhuven.

Interiören andas 70-tal. Så såg det ut på den tiden även om Lars har fixat med egna lösningar också. Ljus- och signalreglaget kommer från Ferguson.

Hytten är byggd i Sverige hos Bergslagens Maskin AB i Kumla. Typskylten uppmanar om att man ska hålla sig kvar i hytten om traktorn stjälp.

Frontlastaren är en Ålö Quicke och som maxlast anges 5-800 kg. Just en sådan satt på pappa Nils John Deere 1120 en gång i tiden.